

Sygn. akt VI GC 121/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko: (...) S.A. w R.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w R.

na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 393.600,00 zł (słownie: trzysta dziewięćdziesiąt trzy tysiące sześćset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 08 marca 2015r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 29.283,80 zł (słownie: dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście osiemdziesiąt trzy złote osiemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7.217,00 zł (słownie: siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI GC 121/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 5 października 2015 r.

Powód – (...) Sp. z o.o. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w R. kwoty 393.600 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 08.03.2015 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu tytułem kolejnej, trzeciej raty tzw. wynagrodzenia za sukces na podstawie łączącej strony umowy z dnia 1 sierpnia 2011 r. o doradztwo w zakresie rozwiązań informatycznych i przetargów.

W uzasadnieniu powyższego wyjaśnił, że rzetelnie i terminowo wykonał obowiązki wynikające z umowy, za które pozwany zapłacił tylko częściowo wynagrodzenie ustalone w umowie. Zgodnie z § 8 powodowi należało się tzw. wynagrodzenie ryczałtowe wynoszące 350.000 zł plus VAT płatne w 7 ratach, które pozwany zapłacił w całości. Ponadto powodowi należy się wynagrodzenie od tzw. sukcesu, jakim był wybór oferty przez zamawiającego w postępowaniu przetargowym, w wysokości 1.600.000 zł + VAT, płatne w czterech ratach zgodnie z art. 8 ust. 2 umowy. Pierwsza rata w wysokości 40% ustalonego wynagrodzenia została przez pozwanego zapłacona bez zastrzeżeń w umówionej wysokości i terminowo. Należność z tytułu drugiej raty wynagrodzenia za sukces stanowiącego 20% ustalonej kwoty + VAT, której płatność miała nastąpić po odebraniu przez zamawiającego od pozwanego pierwszego

etapu robót została przyznana prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w R. z dnia 7.05.2014r i Sądu Apelacyjnego w R. z dnia 04.12.2014r.

Przedmiotem powództwa jest należność z tytułu trzeciej raty wynagrodzenia za sukces określonego w pkt.2c umowy, a stanowiącej 20% ustalonej kwoty + VAT, której płatność miała nastąpić po odebraniu przez zamawiającego od pozwanego drugiego etapu robót.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu (k- 48-57) przyznając fakt zawarcia z powodem w dniu 1.08.2011 r. umowy ramowej o doradztwo, której przedmiotem było m.in. doradztwo w zakresie właściwego wykonania zadań określonych w przetargu organizowanym m.in. przez (...). W umowie jednak ustalono, że aby doszło do jej wykonania należało podpisać dodatkowe zlecenia z określeniem wszystkich warunków realizacji projektu (art. 2 umowy) oraz, że strony przewidziały precyzyjnie procedurę odbioru warunkującą dokonanie w ogóle jakiegokolwiek zapłaty na rzecz wykonawcy (art. 3 oraz 6 umowy). Potwierdzenie wykonania prac następowało w protokołach odbioru (art. 7 umowy). Pozwany zarzucił, że powód nie wykazał, aby między stronami doszło do podpisania jakiegokolwiek zlecenia oraz, że jego prace w ogóle zostały kiedykolwiek odebrane, bo nie przedłożył jakiegokolwiek protokołu odbioru. Powód w żaden sposób nie angażował się w realizację umowy na (...) Kartę Usług Publicznych (dalej: (...)) po złożeniu oferty. Wymagalność wynagrodzenia ustalonego w art. 8 ust. 1 i 2 ma charakter warunkowy i muszą być spełnione łącznie przesłanki przedmiotowe jak i podmiotowe do zapłaty wynagrodzenia, czyli ma nastąpić odbiór etapu pierwszego, do czego ma przyczynić się powód. Ponadto pozwany zarzucił, że powód wykonał usługi doradcze w sposób nienależyty, co zostało zweryfikowane dopiero na etapie realizacji umowy na (...). Skutkiem powyższego pozwany nie dokonał właściwego wyboru rekomendowanych przez niego podwykonawców do realizacji zadania. Na tej podstawie pozwany pismem z dnia 22.11.2013 r. wypowiedział zawartą z powodem umowę powołując się na nienależyte wypełnienie zobowiązań umowy w postaci niedołożenia należytej staranności przy wyborze partnerów dla pozwanego, rzekomo posiadających odpowiednie kwalifikacje do prawidłowego wykonania przedmiotu zamówienia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strony procesu są przedsiębiorcami. W ramach prowadzonych przez siebie przedsiębiorstw, w dniu 1.08.2011r., zawarły umowę na doradztwo w zakresie rozwiązań informatycznych i przetargów (k. 9-15). Przedmiotem umowy było określenie ramowych zasad współpracy stron z celu prowadzenia przez wykonawcę – powoda usług doradczych na rzecz zamawiającego – pozwanego polegających m.in. na czynnościach wymienionych w art. 2 pkt 1-6 (k. 10), np. dostarczaniu niezbędnych informacji potrzebnych do właściwego wykonania zadań określonych w przetargu (pkt 2), monitorowaniu poczynań konkurencji w zakresie mających wpływ na przebieg i rozstrzygnięcie przetargu (pkt 3), zapewnienia pomocy w zakresie formułowania i obsługi przetargu (pkt 4), opiniowaniu lub sporządzaniu dokumentów i projektów umów bądź porozumień przedstawianych do akceptacji w trakcie wykonywania prac określonych przetargiem (pkt 6). W rozumieniu umowy „przetarg” oznacza całość prac związanych z przygotowaniem ofert, odpowiedziami na zapytanie ofertowe klienta, ewentualne czynności przygotowawcze i etapy realizacji prac (art. 1 – definicje, k. 9). W art. 3 umowy strony ustaliły, że wykonawca zobowiązany jest do ścisłej współpracy z zamawiającym oraz wykonywania poszczególnych projektów z należyłą starannością i z uwzględnieniem zasad profesjonalizmu prowadzonej działalności. Szczegóły wykonania poszczególnych projektów, terminy i warunki świadczenia usług doradczych mogą być zawarte w stosownych zleceniach. Wykonawca zobowiązany był do przedstawiania szczegółowego wykazu prac oraz przekazania wszystkich materiałów opracowanych w trakcie realizacji zlecenia, przy czym w realizowanym zleceniu wykonywać będzie prace koordynacyjne nad przygotowanym elementem projektu na podstawie osobno określonego wynagrodzenia (art. 6 ust. 1 i 4 umowy). W art. 7 umowy strony ustaliły warunki odbioru prac polegające na tym, że wykonanie prac potwierdzone zostanie protokołem odbioru, który potwierdza wykonanie prac składających się na projekt (definicja projektu zawarta jest w art. 2 umowy). Uzgadnianie protokołu odbioru uregulowano w ust. 2 i 3 art. 7. Natomiast w ust. 4 przyjęto, że w razie nieusunięcia przez wykonawcę nieprawidłowości – braku ostatecznej akceptacji protokołu odbioru prac, powód otrzyma 25 % należnego wynagrodzenia, bez możliwości dochodzenia dalszego wynagrodzenia z tytułu wykonanych prac.

Zgodnie z art. 8 umowy wynagrodzenie wykonawcy z tytułu prac związanych z przetargiem ustalone zostaje w wysokości i następujących warunkach płatności:

1. kwota 350 000 zł + VAT za prace wykonane w okresie do 13.01.2012r., płatne w 7 miesięcznych transzach na podstawie protokołu odbioru oraz faktury wystawionej do 20.01.2012r. Wynagrodzenie to nazywane jest przez powoda, jako ryczałtowe. Między stronami bezsporne jest, że powód na podstawie protokołów odbiorów wystawiał z tego tytułu miesięczne faktury opiewające w sumie na pełną kwotę wynagrodzenia, które pozwany zapłacił w całości (7 faktury VAT wraz z potwierdzeniami płatności k. 20 - 34) – art. 8 ust. 1 pkt 1;

2. „wynagrodzenie od sukcesu”, tj. wypłacane tylko i wyłącznie w przypadku wyboru oferty zamawiającego – powoda, jako wygrywającej w wysokości 1.600.000 zł + VAT dla projektu (...) dla (...).

Z zastrzeżeniem ust. 3 płatność wynagrodzenia za sukces będzie dokonana w sposób:

- 40% na podstawie faktury VAT wykonawcy wystawionej w terminie

7 dni od podpisania przez zamawiającego umowy z (...) z terminem płatności 30 dni od otrzymania faktury,

- 20 % na podstawie faktury VAT wykonawcy wystawionej w terminie

7 dni od zakończenia I etapu umowy z (...) (instalacja serwerów) - z terminem płatności 14 dni od otrzymania faktury,

- 20 % na podstawie faktury VAT wykonawcy wystawionej w terminie

7 dni od zakończenia II etapu umowy z (...) (wyposażenie 650 pojazdów w system biletowy) - z terminem płatności 14 dni od otrzymania faktury,

- 20 % na podstawie faktury VAT wykonawcy wystawionej w terminie

7 dni od zakończenia III etapu umowy z (...) (wyposażenie wszystkich pojazdów i uruchomienie systemu biletowego) - z terminem płatności 14 dni od otrzymania faktury.

Dla realizacji umowy odnośnie (...) nie były wymagane dodatkowe zlecenia. W ramach powyższej umowy powód działając poprzez W. R. (1), M. K. (1), oraz inne współpracujące z nimi osoby, wykonywał usługi doradcze w związku z ogłoszonymi przetargami, w tym na (...). Robił to na etapie przygotowywania przez pozwanego oferty w ramach postępowania przetargowego na (...) (zeznania świadków: M. K. k- 87,

W. R. k- 88, M. G. k- 88).

Po zawarciu umowy na realizację inwestycji powód nie wykonywał już żadnych czynności doradczych, pozwany nie kierował do powoda żadnych zleceń na wykonywanie czynności związanych z realizacją projektu (...).

Od tego momentu czynności doradcze prowadzili dla pozwanego już osobiście m.in. W. R. i M. K., których pozwany zatrudnił na umowy o pracę. W ten sposób pozwany na etapie wykonywania przetargu korzystał z wiedzy tych osób w zakresie wspierania realizacji projektu (...) (dowód: zeznania świadków W. R. k- 88, M. K. k- 87).

W dniu 30 stycznia 2014r. sporządzony został protokół odbioru II etapu robót dot. realizacji zamówienia na wyposażenie 650 pojazdów w system biletowy (dowód: pismo (...) z dnia 11.09.2015 k- 108 wraz załącznikami w postaci: oświadczenia k- 108 -109, protokołów wraz z załącznikami k-110 -218).

W dniu 30 grudnia 2014r. powód wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę stanowiącą równowartość 20% wynagrodzenia za sukces + VAT

(k. 35), której zapłaty pozwany odmówił pismem z dnia 10.03.2015r. (pismo

k. 39).

Ustalenia dokonano na podstawie dowodów wyżej powołanych.

Sąd dał wiarę w całości dowodom z dokumentów przedłożonych przez strony, jako nie budzącym wątpliwości co do ich prawdziwości i treści mając na uwadze treść art. 227 kpc i 233 kpc oraz art. 254 kpc.

Sąd również uwzględnił zeznania świadków jako spójne wewnętrznie korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym, choć w zakresie okoliczności czy został podpisany protokół odbioru II etapu nie miały bezpośrednich i jednoznacznych wiadomości.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Okolicznością bezsporną było to, iż w Sąd Okręgowy wR. wyrokiem z dnia 7.05.2014r, sygn. akt VI GC 376/13 uznał za zasadne roszczenie powoda o zapłatę kwoty 393.600,00 zł z tytułu w/w umowy wskazując, że powodowi należne jest pełne wynagrodzenie od sukcesu czyli 1.600.000,00 zł plus VAT tylko za sam fakt wyboru oferty pozwanego, a jedynie płatność została rozłożona na 4 raty, w ściśle określonej wysokości i warunkowana zakończeniem realizacji etapów określonych w umowie o świadczenie usług doradczych, która była umową starannego działania, a nie umową rezultatu (art. 750 kc w zw. z art. 734 kc i nast. kc) Przyjął również, iż bez znaczenia dla zasadności przyznania powodowi wynagrodzenia jest okoliczność wypowiedzenia umowy, którego podstawą były zarzuty co do nienależytego wykonania umowy.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 7.05.2014r oddalił apelację pozwanego dzieląc w całości ustalenia faktyczne i prawne Sądu Okręgowego wyrażone

w uzasadnieniu tegoż orzeczenia (akta VI GC 376/13 w załączeniu

k- 315,324-329,377, 384-390).

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy rozpoznając niniejszą sprawę miał na uwadze powyższe i ocenił to przez pryzmat przesłanek art. 365 kpc.

Wypada w związku z tym podnieść, że zgodnie z treścią art. 365 § 1 kpc orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i Sąd który je wydał lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Z przepisu tego wynika, że podmioty w nim wskazane nie mogą negować faktu istnienia prawomocnego orzeczenia i jego treści (por. wyrok SN z dnia 13.04.2005r. sygn. akt IV CK 663/04, Lex nr 284687).

Należy jednak podnieść, że nie wiążą sądu cywilnego ustalenia i oceny dokonane w uzasadnieniu wyroku innego sądu cywilnego, co nie uzasadnia ignorowania stanowiska zajętego przez sąd cywilny w uzasadnieniu sprawy, lecz oznacza że uwzględniając je sąd powinien dokonać własnych wszechstronnych ustaleń i samodzielnych ocen (por. wyroki SN z dnia 13.01.2000r. II CKN 655/98, nie publ., z dnia 23.05.2002r. IV CKN 1073/00 nie publ., z dnia 13.04.2005r. w/w). Niemniej jednak, jak stwierdził SN w procesie o dalszą, ponad prawomocnie uwzględnioną – część świadczenia z tego samego stosunku prawnego sąd nie może w niezmienionych okolicznościach odmiennie orzec o zasadzie odpowiedzialności pozwanego (uchwała z dnia 29.03.1994r. III CZP 29/94 Lex 84472, wyrok SN z dnia 03.06.2008r. I PK 301/07).

Poza tym nie można również pominąć, że prawomocność materialna

w którą wyposażone są w procesie, oprócz rozstrzygających sprawę co do istoty wyroków, orzeczenia proceduralne, wyraża nakaz przyjmowania, że w danej sytuacji stan prawny przedstawia się tak jak to wynika z zawartego w orzeczeniu rozstrzygnięcia. Ponadto stwierdzono w nim, że zasadniczo moc wiążącą ma tylko sentencja orzeczenia, nie mają jej zaś zawarte w uzasadnieniu motywy rozstrzygnięcia sądu, niemniej jednak w niektórych przypadkach ze względu na ogólność rozstrzygnięcia wyrażonego w sentencji orzeczenia okoliczności objęte uzasadnieniem mogą służyć do sprecyzowania zakresu mocy wiążącej tego rozstrzygnięcia, czyli granic jego prawomocności materialnej. Podano również, że związanie orzeczeniem oznacza niedopuszczalność przeprowadzenia postępowania dowodowego

w danej kwestii; występuje wtedy ograniczenie dowodzenia faktów (tak też SN w wyroku z dnia 15.11.2007r, sygn. akt II CSK 347/07, oraz w wyroku SN z dnia 8.03.2010r , sygn. akt II PK 258/09,).

Natomiast w wyroku z dnia 4.03.2008r , sygn. akt IV CSK 441/07 podniesiono, że związanie orzeczeniem – na podstawie art. 365 kpc- w którym pojawia się dana kwestia , nie podlega ona już ponownemu badaniu. Związanie orzeczeniem oznacza niedopuszczalność przeprowadzenia postępowania dowodowego w danej kwestii, nie tylko zaś dokonywania ustaleń sprzecznych.

Podobne stanowisko zostało wyrażone w postanowieniu SN z dnia 25.02.1998r, sygn. akt II UKN 594/97 oraz w wyroku z dnia 23.06.2009r , sygn. akt II PK 302/08 ,że treść prawomocnego orzeczenia , o którym stanowi art. 365 kpc , stanowi treść wyrażonej w nim indywidualnej i konkretnej normy prawnej , w tym zwłaszcza zakres jej obowiązywania (związania stron i sądów). Często nie jest ona i z obiektywnych względów nie może być w pełni wysłowiona

w sentencji orzeczenia. Z tego względu ustalenie tej treści , a przede wszystkim zakresu związania prawomocnym wyrokiem , wymaga niejednokrotnie wykładni orzeczenia w świetle sporządzonego do niego uzasadnienia, a w braku pisemnego uzasadnienia w świetle odtworzonego (np. na podstawie akt sprawy) rozumowania sądu, który wydał badane rozstrzygnięcie (por. też wyrok SA w Poznaniu z dnia 4.04.2007r , sygn. akt I ACa 107/07 i wyrok SA w Katowicach z dnia 11.08.2005r, sygn. akt I ACa 893/05).

Przyjmując powyższe rozważania w niniejszej sprawie należy uznać, iż brak było podstaw do przeprowadzenia dowodów z zeznań zawnioskowanych przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew oraz przez powoda w pozwie świadków co do okoliczności tam wskazanych, ponad jedynie kwestie związane z wynagrodzeniem z tytułu sukcesu na podstawie umowy łączącej strony, biorąc pod uwagę ponadto przesłanki ujęte w art. 227 kpc - oddalając je w tym zakresie na rozprawie w dniu 26.08.2015r (k- 88).

W tych okolicznościach zdaniem Sądu należało jedynie ustalić czy zaistniał warunek określony w pkt.2 c w/w umowy tj. czy doszło do zakończenia etapu II umowy z (...) (wyposażenie 650 pojazdów w system biletowy).

Powyższą okoliczność w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości Sąd mógł dokonać w oparciu o dowód z protokołu odbioru etapu 2 z dnia 30.01.2014r wraz z załącznikiem (k-110-119, 144- 168, 169-202), który w swej treści potwierdził ,że doszło do wykonania i zakończenia etapu II w/w umowy sprecyzowany w pkt.2c.

Z tych też względów na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd uznał powództwo za zasadne i uwzględnił je w całości.

W zakresie odsetek orzeczono po myśli art. 481 kc mając na uwadze treść pkt.2 c umowy , iż termin płatności faktury to 14 dni od daty jej otrzymania

(k- 35, 36-38).

Orzeczenie o kosztach procesu znajduje uzasadnienie w treści art. 98 par 1,3 kpc oraz art. 108 kpc.

ZARZĄDZENIE

- (...)

- kal. 14 dni.